

TOTUUDEN YSTÄVÄT

Rekisteröity uskonnollinen yhdyskunta
Laajakorvenkuja 10 G 50
01620 Vantaa

LAUSUNTO

23.6.2005

1 (2)

Opetusministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntö 2.6.2005 Dnro 53/043/2004

**LAUSUNTO REKISTERÖITYJEN USKONNOLLISTEN YHDYSKUNTIEN
VALTIONAVUSTUSTYÖRYHMÄN MIETINNÖSTÄ (OPM:n työryhmämuistioita ja
selvityksiä 2005:15)**

Uskonnonvapauskomitea ehdotti, että valtionavustusta olisi myönnetty rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille kustannuksiin, jotka aiheutuvat kulttuurihistoriallisesti merkittävien rakennusten kunnossapidosta, lapsi- ja nuorityöstä tai sosiaalisesta palvelutyöstä. Seurakuntien yhteisövero-osuuden korvaamista selvittänyt työryhmä puolestaan ehdotti rekisteröidyille uskonnollisille yhdyskunnille yleistä toiminta-avustusta, jonka jako perustuisi lähtökohtaisesti yhdyskuntien jäsenmääriin.

Vaikka monet ns. yhteiskunnallisista palveluista ovat tosiasiassa palvelun tuottajan uskonkäsityksen mukaisia uskonnollisia tai vähintään uskonnollispainotteisia palveluja - jotka ovat hyödyttömiä muille kuin palvelun tuottajan omille jäsenille tai sellaisiksi aikoville - palvelujen tuottaminen sinänsä olisi järkevä peruste valtionavustuksen myöntämiselle. Tämä malli olisi siis parempi. Uskonnoissa sinänsä on vaikea nähdä mitään arvokasta. Yleensä ne pyrkivätkin kiinnittymään johonkin arvokkaaseen kuten arkkitehtuuriin, kuvataiteeseen, musiikkiin, kasvatus- ja palvelutyöhön jnpp. Totuuden Ystävät on havainnut, että työryhmäkin on tiedostanut rajanveto-ongelmat kirjoittaessaan: ”Rajanveto sen suhteen, miltä osin nämä tehtävät ovat sellaisia, joita on perusteltua tukea valtion varoista, on kuitenkin tulkinnanvarainen.”

Jäsenmääriin perustuva avustusmalli on tietysti yksinkertainen, selkeä ja hallintokuluiltaan toivottavasti halvempi.

Valtionavustusten tason pragmaattisena lähtökohtana työryhmä on pitänyt evankelis-luterilaisen seurakuntien yhteisöverotulojen määrää vähennettynä hautaustoimen kustannuksilla. Periaatteelliselta kannalta katsoen Totuuden Ystävät vastustaa tätä. Hautaustoimen peruspalvelujen tarjoajana pitäisi olla kunta. (Nykyisiä hautausmaita ei kuitenkaan pidä kunnallistaa, vaan perustettavat uudet hautausmaat olisivat kunnallisia.) Valtiokirkkojen oikeus yhteisövero-osuuteen on omituinen jäännös näiden kirkkojen etu- ja erioikeuksista ja se pitäisi pikaisesti poistaa.

Työryhmä perustelee valtionavustusten jakamista myös uskonnollisten suuntausten yhdenvertaisuuden edistämiseksi. Totuuden Ystävät ei ole yhdenvertaisuuden vastustaja. Olemme kuitenkin jo aiemmissa lausunnoissamme opetusministeriölle todenneet, että valtiokirkkojen saamat erioikeudet tai muu valtion suora tuki näille

kirkoille on Suomessa niin massiivista, että yhdenvertaisuusperuste vaikuttaa kaukaa haetulta. Se tulee myös kalliiksi veronmaksajille. Nytkin käsillä olevasta mietinnöstä käy selville, että valtion tuki esimerkiksi ortodoksiselle kirkolle, sen seurakunnille ja laitoksille on vuonna 2005 noin 34 euroa/kirkon jäsen. Työryhmän arvio uskonnollisille yhdyskunnille vuosittain jaettavasta valtiontuesta on n. 5-7,7 euroa/yhdyskunnan jäsen.

Totuuden Ystävien mielestä yhdenvertaisuus lisääntyy tehokkaammin, jos valtiokirkkojen oikeudet yhteisövero-osuuksiin kumotaan ja esimerkiksi valtion suora tuki ortodoksiselle kirkolle puolitetaan.

Totuuden Ystävät ei ylipäänsä kannata valtion yleisavustusten jakamista uskonnollisille yhdyskunnille. Luonnollisesti yhdyskunta itse ei sellaisia hae eikä vastaanottaisi valtiolta. Erilaisia toiminta-avustuksia palveluiden tuottamiseen yms. uskonnolliset yhdyskunnat ovat aina voineet hakea ja saada kuten muutkin yhteisöt. Tämä on hyvä linja.

Kunnioitavasti

Kalevi Korppi
esimies